

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ**

DOM
2017-06-02
Meddelad i Växjö

Mål nr
963-17

SÖKANDE

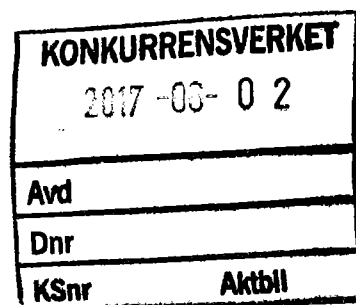
Halmstad Låsservice AB, 556127-8937
Brogatan 42
302 95 Halmstad

MOTPART

Region Kronoberg
Upphandlingsenheten
351 88 Växjö

SAKEN

Offentlig upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller Halmstad Låsservice AB:s ansökan och förordnar
att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 155113

Postadress
Box 42
351 03 Växjö

Besöksadress
Kungsgatan 8

Telefon
0470-56 02 00
E-post: forvaltningsrattenivaxjo@dom.se
www.forvaltningsrattenivaxjo.domstol.se

Telefax
0470-255 02

Expeditionstid
måndag-fredag
08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Region Kronoberg (Regionen) har genomfört en upphandling avseende ramavtal för dörrfunktioner. Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet avsågs att antas. Tre leverantörer avsågs att antas. Upphandlingen var delbar på två områden. Fyra anbud inkom och sista anbudsdag var den 15 februari 2017. Enligt tilldelningsbeslut den 9 mars 2017 antogs tre leverantörer för området västra länsdelen. Halmstad låsservice AB (Bolaget) rangordnades som etta. Regionen ändrade emellertid sin tilldelning genom nytt beslut den 10 mars 2017 där Bolaget rangordnades som nummer två.

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att utvärderingen ska göras om varvid Bolaget rangordnas som nummer ett för västra länsdelen. I andra hand yrkas att upphandlingen ska göras om.

Regionen bestrider bifall till ansökan

VAD PARTERNA ANFÖR

Bolaget

Bolaget ingår i BBGRUPPEN där moderbolaget är AB Byggbeslag. Samtliga ingående bolag i BBGRUPPEN har samma ägare, styrelse, VD och ledningsgrupp. Till anbudet har bifogats samverkansavtal samt intyg om etableringsort. Enligt dessa framgår att AB Byggbeslag är lokalt etablerad i Ljungby och att Bolaget har tillgång till moderbolagets ekonomiska kapacitet. Tre medarbetare finns placerade i Ljungby. Den nya utvärderingen har medfört en höjd anbudssumma för rese- och timkostnad för resor från Halmstad till Ljungby. Eftersom BBGRUPPEN har personal i Ljungby har avsikten aldrig varit att debitera för resor till/från Halmstad, vilket framgår av anbudet samt av komplettering till detta.

Kravet på att vara etablerad vid anbudsinlämnandet strider mot likabehandlingsprincipen och innebär ett hinder för aktörer utanför Ljungby. Bolaget kommer utan problem att kunna leverera låscyndrar och nycklar i berörda system och fabrikat vid avtalsstart. AB Byggbeslag har ASSA CN-licens samt är godkänd återförsäljare av KABA, GeGe P och Alfa Classic. Kompetens och uppfyllande av krav för att få dessa licenser finns hos ansvarig låsmästare i Ljungby. Det är möjligt att uppfylla kravet på låsverkstad vid avtalsstart.

Regionen

Bolaget uppfyller inte kravet på lokal tillverkning på tätorten och krav på yrkeskunnande på tätorten (Ljungby). Bolaget, som är anbudsgivare, saknar kontor i Ljungby. I anbudet åberopas resurser och kapacitet från bolaget AB Byggbeslag, varför det åligger Bolaget att visa att de förfogar över dessa. Detta har inte skett eller det är i vart fall otydligt i vilken omfattning bolaget förfogar över AB Byggbeslags resurser och kapacitet i upphandlingen. Därför har regionen gjort ett påslag på anbudspriset för rese- och timkostnad Halmstad-Ljungby. Anbudsgivaren ska även redovisa sin organisation samt vilket platskontor personalen tillhör, vilket inte framgår av bolagets redovisning. Regionen gjorde därför bedömningen att montörer från Halmstad skulle resa in i länet och detta påräknades i utvärderingen.

Bolaget ska tillhandahålla ett åtagande från AB Byggbeslag eller på annat sätt visa att bolaget förfogar över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras. Enligt praxis räcker inte att åberopa ett samarbetsavtal för att visa att bolaget har den ekonomiska kapaciteten hos annat företag. Det åberopade samarbetsavtalet är inte preciserat till uppdrag och tid och är inte heller undertecknat av en behörig firmatecknare. Intyget om etableringsorter anger enbart på vilka orter BBGRUPPEN är verksamma och berör inte det aktu-

ella uppdraget. Det är därför inte visat att anbudsgivaren förfogar över AB Byggbeslags resurser och kapacitet.

Under punkt 1.2.12 i förfrågningsunderlaget anges att entreprenören ska ha behörig utrustning för system KABA Expert låscylindrar. Nycklar ska kunna tillverkas lokalt på tätorten för omgående leverans. Om inget särskilt anges i förfrågningsunderlaget ska ett obligatoriskt krav som huvudregel vara uppfyllt vid tidpunkten för anbudets ingivande. Inget särskilt har angetts avseende det aktuella kravet, vilket innebär att kravet måste vara uppfyllt vid tidpunkten för anbudets ingivande. Kravet på tillverkning lokalt uppfylldes inte av AB Byggbeslag, varken vid anbudstidens utgång eller vid kontrollen av obligatoriska kraven.

Under punkt AFB 52 ställs krav på att redovisande av intyg att anbudsgivaren är godkänd återförsäljare lokalt på tätorten för systemen Expert T, GeGe P och Alfa Classic. I anbudet har enbart intyg lämnats för Bolaget och inte för AB Byggbeslag. Det är därför inte visat att kravet på godkänd återförsäljare lokalt på tätorten är uppfyllt. Entreprenören ska vidare redovisa med intyg att denne är av ASSA godkänd återförsäljare av system ASSA med CN-licens i Ljungby. Redovisat licensavtal visar inte att det föreligger kunskap och utbildning rörande ASSA med CN-licens i Ljungby.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Den 1 januari 2017 trädde lagen (2016:1145) om offentlig upphandling i kraft. I övergångsbestämmelserna anges dock att lagen (2007:1091) om offentlig upphandling fortfarande ska tillämpas på upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet. Den sistnämnda lagen är alltså tillämplig vid bedömning av den nu aktuella upphandlingen.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 6 § LOU ska rätten, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Domstolen har enbart att pröva vad som omfattas av parternas yrkanden och åberopade handlingar.

Förvaltningsrättens bedömning

Enligt punkt 3 under kraven i AFB 52 samt punkt 3.1.1 framgår att entreprenören ska redovisa sin organisation genom att ange projektledare, personal på låsverkstad, montörer samt tekniker. Det ska även framgå vilket platskontor den angivna personalen tillhör. I bolagets anbud redovisas organisationen i ett dokument genom uppräknande av ett antal personer. Längst ned på sidan anges BBGRUPPENs platskontor i Ljungby. Förvaltningsrätten uppfattar lämnade uppgifter som att angivna personer kommer att utgå från Ljungby. Till anbudet är även bifogat ett samverkansavtal. Av innehållet i detta avtal framgår att AB Byggbeslag äger samtliga aktier i ett antal uppräknade bolag, varav bolaget är ett. Alla dessa bolag avser att samverka och bistå varandra efter förfrågan med resurser. Avtalet är undertecknat av VD. Av intyg om etableringsort framgår att AB Byggbeslag har verksamhet och personal i Ljungby. Avtalet saknar begränsning i tid och rum och den aktuella upphandlade tjänsten finns inte heller omnämnd. Överenskommelsen rör dock bolag inom samma koncern, där alla bolag har samma ägare, styrelse, VD och ledningsgrupp. Enligt förvaltningsrättens mening är det

åberopade avtalet tillräckligt för att visa att åberopad underleverantör ingår i anbudsgivarens organisation enligt kravet i punkt 3.1.1. Det ifrågasatta kravet får därmed anses som uppfyllt.

Av punkt AFC 61 i förfrågningsunderlaget framgår att leverantören får debitera beställaren för restid och milersättning i de fall anbudsgivaren inte har något platskontor i aktuell länsdel. Eftersom det kan konstateras att Bolaget har personal i Ljungby har Regionen felaktigt påfört en resekostnad på anbudspriset. Bolaget har därför visat att utvärderingen skett i strid mot gällande bestämmelser i LOU.

Regionen har å sin sida, efter tidpunkten för ansökan om överprövning, angett olika orsaker till att det aktuella anbudet i stället borde ha diskvalificerats. I fråga om krav på yrkeskunnande på orten noteras att det till Bolagets anbud är bifogat ett licensavtal avseende ASSA system med CN licens utställt på Bolaget och inte underleverantören AB Byggbeslag. Genom kravets formulering i AFB. 52 framgår inte att även underleverantörens licenser skulle bifogas och styrkas. Av intyg bifogat anbudet framgår samtliga bolag inom BBGRUPPEN innehar licens för systemen Expert T, GeGe P och Alfa Classic. Kravet får därmed anses som uppfyllt.

Under punkt 1.2.12 i förfrågningsunderlaget anges att entreprenören ska ha behörig utrustning för system KABA Expert låscylindrar. Nycklar ska kunna tillverkas lokalt på tätorten för omgående leverans. Det framgår inte av förfrågningsunderlaget när kravet ska uppfyllas. Regionen anser att kravet ska vara uppfyllt vid anbudstidens utgång alternativt vid kontrollen av skall-kravet. Bolaget har å sin sida anfört att kravet kan uppfyllas vid avtalsstart. Enligt praxis ska obligatoriska krav som huvudregel vara uppfyllda vid anbudstidens utgång, under förutsättning att det inte kan anses oproportionerligt att kräva uppfyllelse vid denna tidpunkt (jfr Kammarrätten i Jönköpings dom den 15 juni 2015 i mål nr 3150-14). Investeringar i form av upp-

förande av låsverkstad gör en leverantör sannolikt först när denne vet att den tilldelas ett kontrakt. Ett krav på etablering innan leverantören tilldelas kontraktet gynnar troligtvis aktörer som redan finns på orten. Det Bolaget har anfört till stöd för att de uppfyller aktuellt krav visar inte att Bolaget skulle sakna förmåga att uppfylla kravet vid avtalsstart. Mot denna bakgrund framstår kravet som oproportionerligt och strider således mot LOU.

Förvaltningsrättens samlade bedömning är sålunda att Bolaget har visat att Regionen använt sig av obligatoriska krav i förfrågningsunderlaget som strider mot LOU. Eftersom felet härrör från det konkurrensuppsökande skedet ska upphandlingen göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109-1D-LOU).

Malin Toivainen
t.f. rådman

föredragande: Helene Larsson

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.